

הקבצו

בית וועד לחובבי השיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
23

שבת תשע"ז

נושא החודש:
שבת קודש [ב]

דבר המערכת

ה-ת-ח-ד-ש-ו-ת

לאחר הפסקה קצרה-ארוכה של כמה חודשים, אנו שמחים להגיש שוב ומחדש את הגליון הראשון של השנה הנוכחית (היהודית כמוכן).

במלאות כשנתיים ליסודו של גליון זה, ולאחר שראינו את הצימאון הגדול, ואת התועלת המרובה - הוחלט לקחת פסק זמן, לשפר את המערכת, לרענן את המדורים ואת התוכן, ולמצוא את הדרך להגיש בעז"ה את המקסימום.

וכעת בעז"ה לקראת חודש שבט, חודש של בלבול והתחדשות - אנו שמחים להגיש את הגליון הנוסף, שיפתח מחדש את הדרך, מידי חודש בחודשו לאורך ימים ושנים.

***

במשך התקופה האחרונה, קבלנו (ב"ה) מבול של טלפונים, הודעות ופניות. המסר היה אחיד, אך הסגנונות שונים: מה קורה? מה עם הגליון? מדוע לא קבלת? מתגעגעים! מחכים לכם! ועוד ועוד.

אמנם לא לכך התכוונו, אבל בדיעבד היה מוכן חיזוק, הרבה יותר ממה שהיה במשך כל התקופה בה בס"ד הופיע הגליון תמידים כסדרן. מתוך החסרון הבנו עד כמה אכן הצורך גדול והצימאון רב. ישר כח לכל המתלוננים. בזכותכם נמשיך הלאה בעז"ה.

***

לאחר שיפור המערכת, אנו שמחים לבשר על כמה שינויים לטובה.

הראשון והעיקרי - הוא זמן הופעת הגליון. כידוע לכולנו, הגליון שהופיע בתדירות חודשית ב"ה, נע תמיד בין ראש חודש לבין ל' לחודש בין השמשות. לא נעים, אבל זו הייתה העובדה. וזה הביא את הקוראים היקרים להתאמץ בעבודת ה'ניחוש', האם הגליון כבר יצא או עומד לצאת (בדרך כלל שניהם נכונים).

לאור בקשות רבות מאד, התאמצנו בחסדי שמים לבנות מערכת מסודרת, שתביא לכך שהגליון יופיע מעתה בעיתוי קבוע, ובעז"ה החל מעתה, הגליון יופיע בבתי המנויים ואצל הנציגים, כבר בראש חודש או קודם לכן.

בנוסף, אנשי בשורה אנו בהוספת שני מדורים חדשים - אחד לאברכים, ואחד לבית ולמשפחה. הראשון, סובב על הספר "סיפורי מעשיות", ומנסה לדלות מתוכו מוסרים ופנינים לעובדא ולמעשה, והשני, 'נקודה למחשבה'. קראו ותחי נפשכם.

***

ושוב, ישר כח לכל אלו ששלחו בחזרה את ה'משוב'. הדברים היו למשיב נפש, ובעז"ה יביאו את התועלת הרצויה. הציבור מוזמן להמשיך להגיב להעיר ולהאיר.

הנושאים הבאים:

אדר - התחדשות
ניסן - שביעי של פסח
אייר - קדושת האכילה

סיון - לימוד התורה [ב]
תמוז - קדושת הברית
אב - בחירה וידיעה

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

שבת מנוחה

קודש, שהם שלשה דרגות של מנוחה זה למעלה מזה, וכתוצאה מכך נובעים כל החילוקים שישנם בין החלקים הללו.

הבנת העניין כראוי, תפתח בפנינו צוהר חדש לעולמה של השבת, וממילא תגלה בפנינו יסודות נפלאים הנחוצים לעבודת ה' בכל יום ויום.

שלושה דרגות של שלמות

כאמור, במשך כל השבוע אנו נמצאים בעולם המעשה. עולם של הסתרה, עולם של בלבול, עולם של עבודה, ועולם של בירורים. ובקיצור: עולם של 'חוסר מנוחה'.

ואילו בשבת קודש אנו נכנסים לעולם אחר - עולם אמיתי, עולם של גילוי, עולם של בהירות, עולם של תענוג, עולם של שמחה, ובקיצור: עולם של

מנוחה.

המציאות הזאת מכונה בספה"ק "עליית העולמות". אין הכוונה שאנו זזים ממקום פיזי אחד למקום אחר. אלא המכוון הוא למציאות

רוחנית גבוהה יותר. בה אנו 'עולים' ממצב של 'עולם העשייה' - על כל המשתמע מכך, למצב של 'עולם האצילות' - עולם שאין בו שום

הסתרה ושום רע ושום חיסרון. רק טוב אמת ושלמות.

את ההארה האמיתית הזאת אנו מקבלים בשלשה שלבים, שהם שלשה מדרגות, הנקראים: הארת האמונה, הארת הדעת, והארת הרצון. [מה שנקרא בספה"ק: חקל תפוחין קדישין (מלכות), עתיקא קדישא, זועיר אנפין]. וכפי שנראה, אלו הם שלשה דרגות הנצרכים בכל עניין של עבודת ה' שאנו רוצים להשיג, כאשר השבת הוא הדוגמא השורשית לכך, וממנה נלמד לשאר העניינים.

הארת האמונה

הצעד הראשון של הכניסה אל השבת, הוא 'אמונה'. הכניסה לעולם חדש, מותנה בכך שאדם מוכן לוותר זמנית על ה'הבנה' וה'השגה' שלו, ולהסכים לקבל דבר שגובה ממנו, למרות שהוא אינו מבין או מרגיש. זוהי הדרך היחידה המאפשרת לנו להתקדם הלאה, למקום חדש בו לא היינו עד כה.

אדם שמתעקש להישאר נאמן לידעותיו והבנותיו - מוגבל מאד מבחינת האפשרויות והיכולת להתקדם לעלות ולצמוח. כי השכל שלנו מוגבל מאד. ואילו נגביל את עצמנו אליו - נישאר גם אנו מוגבלים. ועל כן, אין לנו ברירה אלא

יעקב: שלום עליכם משה, כבר זמן רב לא נפגשנו. על מה נשוחח הפעם?

משה: הפעם נמשיך קצת את הנושא של שבת קודש, כי זה באמת אחד העניינים המרכזיים של היהדות ועבודת ה', וכמו שהזכרתי בפעם הקודמת (גליון 12-אב תשע"ו) את לשון ר' נתן (ליקוטי תפילות תפילה ג) שבעניין השמחה של שבת תלוי עיקר ההתקרבות להשי"ת.

והרי זה עתה זכינו לימים הנפלאים של חנוכה, שעיקר עניינו הוא כח ההודאה, וכבר שוחחנו על כך בשנה שעברה (גליון 31-כסלו תשע"ו), והרי ההודאה של חנוכה והשמחה של שבת הם עניינים קרובים מאד זה לזה.

וכמו שמבאר ר' נתן, שמהות יום השבת הוא 'הודאה', כמו שכתוב "מומור שיר ליום השבת, טוב הודות לה", וכמו שאומרים בתפילה "יום השביעי משבח ואומר וכו' לפיכך יפארו ויברכו לקל כל יצוריו", והכח של חנוכה הוא להמשיך את אור השבת לששת ימי החול, כי אז לוקחים את הנר של שבת, שמסמל אור ושמחה והודאה - ומדליקים אותו בעצמו בתוך ימי החול, בלילה, ובחוק, בכל המקומות שמוסמלים את החושך והצרות, והכל בשביל להאיר את האור הזה של השמחה וההודאה, גם בזמנים שנראים כחושך, ועכ"פ למדנו מזה גם כן שמהותו של שבת הוא יום הודאה ושמחה.

יעקב: כנראה שמושם כך מרבים בשבת בפסוקי דזמרה שזה עניין של הודאה, ובפרט מה שמוסיפים 'נשמת כל חי' שכולו הודאה להשי"ת, ונקרא בלשון חז"ל 'ברכת השיר'.

משה: נכון מאוד, וכמו כן בהמשך בברכת יצר אור מוסיפים "הכל יודוך והכל ישבחוך" ועוד הוספות של שיר ושבח, כגון "שבח יקר וגדולה [וכבוד] יתנו לקל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדושתו", ורואים בפירוש שמהותו של יום השבת הוא יום של הודאה ושמחה, ולכן בשבת כל היצורים מודים ומשבחים להשי"ת, כי אכן זהו ממהותו של יום מוש.

ויותר מזה מבאר ר' נתן (הלכות הודאה ה"ו מאות י והלאה) שהכח של שבת הוא להמשיך את הכח של הודאה ושמחה מהזמן של לעתיד לבוא. כי העולם הזה מלא ייסורים ומכאובות בגשמיות ורוחניות, אבל לעתיד לבוא יתגלה איך שהכל היה לתכלית הטובה ולא היה שום מצאיאות אמיתית של צער בעולם הזה, וממילא תהיה שמחה והודאה. ובשבת קודש נמשך גם בימינו אנו אור של הדעת, לדעת גם היום שבאמת הכל לטובה

שבת קודש [ב]

ויש רק חסדים בעולם, כי בכל שבת קודש מאיר ההארה של יום שכולו שבת, שאז יהיה כולו 'הטוב והמטיב' כמבואר בחז"ל, וע"כ בשבת קודש מאיר ביותר העניין של ההודאה.

יעקב: אתה אומר דברים יפים. אבל איפה זה מתבטא למעשה? **משה:** דבר ראשון, בתפלות של שבת שכולם מלאים עניינים של הודאה, ובפרט בפסוקי דזמרה ובברכות קריאת שמע, וכמו שדברנו קודם, ואם נתרגל קצת להכניס את המחשבה במלים, נוכל בעז"ה להפוך כל שבת קודש ליום שכולו הודאה, כי בשבת הנשמה ג"כ מסוגלת ומוכשרת יותר לעניין של ההודאה וכלשון הלבוש [בס"י תרסד] על מה שאין אומרים נשמת בהושענא רבא, וז"ל 'ואין אומרים נשמת, שאין הנשמה מתאמצת בשמחת יום זה כמו בשאר יום טוב גמור, אלא אומרים ישתבח כמו בשאר ימי חול המועד', ומבואר בלשונו שבשבת וזו"ט הנשמה מתחברת לזה ביותר.

אבל לא רק בתפילות, אלא גם, ואולי אף בעיקר, בסעודות השבת, שבאמת אם משכילים להחשיב נכון את סעודות השבת, אפשר להפוך את סעודות השבת לחוויה נפלאה לכל המשפחה, בגשמיות ורוחניות - וזאת על ידי זמירות השבת, שכולם מלאים הודיה ושמחה, ואם נותנים לזה קצת הערכה וחשיבות - הסעודה מתהפכת לאווירה נפלאה של הודיה ושמחה.

ואכן, מוהר"ן הזהיר מאד על החשיבות והנחיצות של זמירות שבת, וכמובא בשיחות הר"ן (אות קנ"ה): "גם הוכיח אותנו אז לומר זמירות בשבת הרבה, ולבלי להסתכל על שום מונע מאיזה בני אדם היושבים על השולחן שנדמה לו שאין רצונם בזה, רק להתחזק לומר זמירות בשמחה, ולהנהיג השולחן כל יום השבת בשמחה גדולה, כי עקר הוא השמחה בשבת". וכן בעוד מקומות.

יעקב: האם זה מה שצריכים לעשות כל הסעודה, רק לשיר זמירות?

משה: לא פחות חשוב הוא הדיבורים שמדברים בשולחן שבת, וגם זה דרך מצוינת להכניס את השמחה וההודאה לה'. ואמנם בוודאי אי אפשר לתת בזה שום כללים, כי יש בזה כ"כ הרבה פרטים ופרטי פרטים, אם יש ילדים קטנים, או גדולים, או שהשולחן מורכב בעיקר מבחורים או נשואים, וסגנון האנשים וכו' וכו', אבל בוודאי יש מספיק מקום ואפשרות להכניס את

הרוח והשמחה וההודיה של שבת, אם בדברי תורה, או בסיפורים על נפלאות השם, או כל אחד באופן שהשי"ת מאיר לו.

רעיון נוסף ונחמד איך אפשר להעלות את האווירה בשולחן שבת לאור של הודיה ושמחה, וזה מתאים לכל גיל ממש, ראיתי אצל משפחה אחת שנוהגים בזמן האכילה בשבת שעושים סיבוב בין המסובים, וכל אחד בתורו אומר דבר שהוא מודה ע"ז להשי"ת, זה דבר שהופך את הסעודה לחוויה נפלאה, בפרט אצל ילדים, אבל זה בהחלט מתאים לא רק לילדים אלא גם למבוגרים בכל גיל שהוא.

יעקב: האם כל הסעודה הוא רק 'היכי תמצו' כדי שיוכלו לשיר זמירות שבת, ולדבר דברי תורה או הודאה?

משה: ממש לא. אכילת שבת בעצמה יש בה קדושה נוראה ועצומה, וכמו שמובא בליקוטי מוהר"ן (סי' נו) שאכילת שבת כולו אלקות כולו אלקות וקודש, ועוד הוא כותב (בליקוטי מוהר"ן סי' רעז) "ודע שעיקר כבוד שבת היא האכילה, כמ"ש 'אלכוהו היום', כי אכילת שבת יקרה מאד, כי הוא כולו אלקות כולו קודש, וכמבואר, ועל כן מצוה גדולה להרבות בסעודת שבת, והוא תיקון לחילול שבת". וכן בדברי ר' נתן בכמה מקומות מבואר המעלה העצומה של אכילת שבת.

כמו כן צריך לדעת שהזמן של הסעודות זה זמן של קרבת ד' עצומה כמו שמבואר למי שמתבונן בזמירות של האריז"ל (אתקינו סעודתא דמהימנותא), הן בליל שבת, והן ביום השבת, ובפרט בסעודה שלישית, בכל אחד מהם יש כאלו לשונות נוראים, אם זה בליל שבת, שכל הפיוט סובב סביב תיקון השכינה הקדושה, ואם זה בצפרא דשבתא שהוא זמן של הארה של עת יקרא קדישא, ומבואר שם ג"כ לשונות נוראים. ובסעודה שלישית יש לשונות נוראים של ביטול הקליפות והס"א. כמובן שזה דברים עמוקים מאוד, אבל מומלץ לכל אחד לנסות ללמוד ולהבין מה שהוא יכול להבין בפיוטים הקדושים האלו, באופן שיוכל לרומם את המבט הנכון על סעודות השבת, ולדעת שזה כביכול סעודה של השי"ת בעצמו.

כמובן אסור לשכוח שסעודות שבת זה עם אנשים, ואי אפשר ואין צורך להיות בעולמות עליונים, אבל כל אחד כמו שהוא, צריך להאמין שזה ממש סעודת שבת ומזה נעשים כל התיקונים הנוראים וזה הנחת רוח להשי"ת.

יעקב: דברים בהחלט חשובים, יישר כח.

בית היין

בעניין שבת [ב]

עיקר השמחה נמשך משבת

ועל כן בכניסת שבת שצריך לצאת מחל לשבת, מפרירות הצרות והגלות שנגאחו בששת ימי החל, לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת חרות, ועל כן אומרים מזמור 'הודו' שמדבר מאך בעה צריכין להודות, פדי להמשיך על עצמו שמחת ההודאה מבחינת שבת בחינת עולם הפא, פדי שעל ידי זה נפכה לצאת מבחינת 'גלות' של ששת ימי הפעשה, לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת 'חרות', שעקר החרות הוא על ידי השמחה, בחינת "כי בשמחה תצאו".

טיעומה מתורת מוהר"ן על הנושא

פי הא פהא תלפא, כל מה שהגלות מתגבר חס ושלום, פמו כן העצבות מתגבר, פי עקר הגלות הוא העצבות שמתגבר על לב ישך אל ואינה מנחת לשמח, וכל מה שהעצבות מתגבר הגלות מתגבר פנ"ל. על כן צריכין להתגבר לשמח נפשו בכל מיני עצות פמבאר פדבריו זכרוננו לברכה. על כן צריכין בכל פעם להזכיר את עצמו בחינת קדשת שבת שהוא עולם החרות פנ"ל, פדי להמשיך שמחת שבת בימי החל פמו שפמבאר פמקום אחר. (ליקוטי הלכות, הלכות ברכת הודאה הלכה ו אות יא)

המשך בעמוד הבא <<<

שאלה:

מה מיוחד בשבועות אלו שעוסקים בהם בתשובה?

תשובה:

חסד נפלא עשה עמנו השי"ת, שגילה לנו על ידי הקדמונים, את הסוד המיוחד שיש בימים אלו, הנקראים בשם "שובבי"ם", על שם הפסוק "שובו בנים שובבים". והוא ראשי תיבות של שמות הפרשיות שקוראים בשבועות אלו - ש'מוות, ו'ארא, ב'א, ב'שלה, י'תרו, מ'שפטים. בימים אלו יש אור גדול של רחמים המאפשר לנו להעלות לקבץ ולתקן בשלמות את כל הניצוצות הקדושים שנפלו מחמת העוונות, ובעיקר בענייני קדושה.

בשבועות אלו אנו קוראים בפרשה על ירידת עם ישראל לגלות מצרים, הזיכרון שעברו שם בגלות, הניסים שנעשה עמם, היציאה, קריעת ים סוף וההתגלות האלקי שכולם זכו לה, העמידה בהר סיני והרפואה השלימה לכל עם ישראל, קבלת התורה והמצוות.

וכל המהלך הזה מתחדש בכל פעם אצל האדם בפרטיות. כי הוא כלל גדול ביהדות, שכל המעשים הכתובים בתורה אינם רק נחלת העבר, אלא הם מתחדשים בכל שנה בפרטיות אצל כל אחד ואחד. ולכן בפרשיות אלו מתעורר בעולם רחמים גדולים לכל אחד, לצאת מכל הגלות מצרים שלו, לתקן כל העוונות.

והנה זאת יש לדעת שעם ישראל לא היו במצרים מחמת עונש, אלא הוא היה זיכרון שהיו צריכים להזכר, כשם שמצרים ומבררים את הזבח, ומפרידים ממנה כל הסיגים והקליפות. כך גם בפרטיות כל אדם יש לו לזכור תמיד, שכל הנסיונות ובלבולי המחשבה העוברים עליו אינם סתם עונש או ירידות בשביל לרחוק, אלא הם שלבים של זיכרון וביורו שבהכרח לעבור אותם.

והוא האור המיוחד המתגלה בשבועות אלו, לטעת בנו את אמונת התקווה, שבועות נצא לבסוף לאור עולם, להתקרבות אמיתית של התגלות אלו, וקבלת התורה בשלמות מתוך רפואת הנפש.

שאלה:

מה יש לעשות בשבועות אלו בכדי לתקן?

תשובה:

הנה כבר גילו לנו הקדמונים תיקונים מיוחדים של תעניות וסיגופים לשבועות אלו. יש שנהגו לא לאכול דבר היוצא מן החי (בשר, חלב, ביצים וכיוצא) בימים אלו, ויש שנהגו כך לפחות יום אחד בשבוע.

אך חלק מהבחינה של תעניות הוא להתחזק מאוד לתקן את צורת האכילה, לאכול בדרך ארץ, במתינות וביישוב הדעת, לחשוב מאמונה, ולברך ככוונה.

יש שכתבו תיקון של תעניות של דיבור, לשמור לימוד של שעות רצופות, אשר הוא תיקון נפלא לקדושה, כל אחד כפי כוחו. ואל ימתין בדווקא

>>> המשך

להמשיך שבת לכל השבוע

וזה בחינת 'מחד בשבת לשבת', שצריכין להמשיך על עצמו שמחת שבת גם בימי החל וכו'. וזה בחינת השיר של יום, שאז ד'קא מזכירין שבת בכל יום יום, כמו שאומרים היום יום אחד בשבת היום יום שני בשבת, ואז אומרים שיר של יום שהיו אומרים בבית המקדש, כי שיר בחינת שמחה, הינו שמוזכרין עצמן קדשת שבת שהוא בחינת שיר והודאה ושמחה. כי עקר השיר וההודאה שהוא בחינת שמחה הוא בשבת, בבחינת 'מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' וכו' עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שמחתני ה' בפעלך וכו', ומשם נמשכין כל השירים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש בכל יום יום. ועל כן מזכירין שבת ד'קא אצל השיר של יום כד' להמשיך שמחת שבת בכל יום יום.

ואז אומרים "השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש", שכל זה הוא בחינת הנ'ל שמוזכרין גם עתה השיר של בית המקדש שהוא בחינת שמחה, הכל כד' להמשיך מבחינת שבת מבחינת קץ האחרון שאז יבנה בית המקדש ואז תגדל השמחה. ועל ידי זה אנו משמחין עצמנו גם עתה בהתקנה הזאת, כי סוף כל סוף יתתקן הכל והעונות יתקפכו לזכיות והכל יתהפך לטובה וכו'. (שם)

להודות מתוך הצרה - בכח השבת

וזה בחינת מזמור 'הודו' שאומרים בכניסת שבת, שפדבר מ'ארבעה צריכין להודות', שפולל כל הצרות שעוברין על האדם, שכלם כלולין באלו הארבעה, כמבאר במקום אחר, ועקר הוא צרות הנפש, דהינו כל העליזות וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד גדול לפי דעת ערפו ומזדנתו שהכל כלול במזמור הזה, פמובן ב'ספרים.

ועל כן אלו הצרות בגשמיית ורוחנית בגוף ונפש, צריכין לצעק מאד בכל פעם לה' יתברך קול גדול ולא יסוף, וכמבאר במזמור זה "ויצעקו וכו'". אך קדם כל הצעקות מקדים ומתחיל תחלה תפח בהתחלת המזמור 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו' לידע ולהודיע ולהורות שפך הוא דרך הצעקה על כל הצרות רחמנא לאלו, שבתחלה תכף צריכין להודות לה' על העבר, ולהיות בטוח שהוא יתברך שומע תפלת כל פה, ויושיע אותו תמיד על ידי צעקתו, ואז ד'קא 'ויצעקו' וכו'. כי אז ד'קא על ידי בחינת הודו לה' וכו' בחינת תודה שמיאין גם בעת הצרה על הטובות שלעבר ועל הטובות וההרחבות שבתוך הצרה עצמה, על ידי זה ד'קא יכולין לצעק לה'.

ואז "מקצותיהם יושיעם". ואז 'הודו לה' חסדו ונפלאותיו'. כי אחר כך יוכן לצאת מהצרה לגמרי ואז פנדא יביאו תודה בשלמות פראוי. כי התודה שמיאין ש'ש'אין מהצרה זה בחינת שעשוע עולם הפא פנ"ל בהתורה הנ"ל והתודה והודאה שמוזכר לה' יתברך על העבר וכו' גם בעת הצרה זה בחינת שפמישכין הקדשה של שבת שהוא עולם הפא שאז בטול הצרות לתוך ימי החל שהוא העולם הזה שהוא ימי צרה פנ"ל.

כי העולם הזה מצד עצמו מלא צרות ויגונות רחמנא לאלו פנ"ל. אבל ה' יתברך מרחיב עפנו גם בעת צרה וגומל עפנו טובות נפלאות ונצחיות גם בזה העולם, ואנו מחיבים להודות לו גם בעת צרה פנ"ל שהיו בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל פנ"ל. ועל ידי זה ד'קא זוכין לצעק לה' יתברך לצאת מהצרה לגמרי ואז נזכה לבחינת תודה והודאה בשלמות שאז בחינת עולם הפא פנ"ל.

ועל כן אומרים זה המזמור הודו בכניסת שבת, כי אז אנו צריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל כד' ש'קללו כל שש'ת ימי החל בקדשת שבת. על כן אומרים זה המזמור הודו שהוא 'ארבעה צריכין להודות' שהוא בחינה זאת, בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל לבטל העצבות והצער של ימי החל בחינת "בעצבון תאכלנה" להמשיך עליהם קדשת ושמחת שבת שהוא בחינת עולם הפא שהוא בחינת תודה והודאה וכו'. (ליקוטי הלכות, הלכות כלאי בהמה הלכה ד)

מדוע כל כך הרבה אנשים בדורנו מתקרבים לברסלב?

כבוד קוראי הגליון החשוב!

ברצוני לשתף את הקוראים בהרהורי דברים שעלו בלבי. מדובר בדברים פשוטים ללא חידושים מיוחדים, אך אולי יועילו למי מהקוראים והיה זה שכרי. אנשים רבים עומדים תמהים לנוכח התופעה המופלאה שמתרחשת בדורנו, שיהודים רבים מכל העדות והחוגים והגוונים והרמות הרוחניות מתקרבים לדרכו של מוהר"ן מברסלב ז"ע, ברמות שונות של התקרבות. דבר שלא היה קיים עד כה במידה רבה עד כדי כך.

מהו באמת סוד העניין? מה אנשים רבים כל כך מחפשים ומוצאים דווקא בברסלב?

לא ניכנס כאן לעניינים נשגבים שהם למעלה מהשגתנו, אלא נדבר דברים פשוטים שכל אחד שמתבונן מעט יכול לראותם.

***

לכל דור יש תפקיד מיוחד בתיקון הבריאיה, ובעקבות כך, גם נסיונות מיוחדים, אינו דומה הנסיון של דור אחד לנסיון של הדור הבא.

אחד הנסיונות הגדולים ביותר שנתנסה בהם דורנו, הוא החיצוניות המוגזמת ששולטת בעולם, חיצוניות שגרמה לפיחות גדול בכל המושגים רוחניים, אפילו מושגים מקודשים מאוד שולטים בהם כיום במידה רבה המיתוג והיחצנות, ופעמים רבות הם משמשים כאמצעי לרכישת מעמד וכו'. בעקבות כך אנשים רבים מוצאים בתוך עצמם מידה רבה של קרירות, ואפילו זלזול כלפי דברים שבקדושה. 'שאיפות' להתקדם בלימוד נתפסות לפעמים כשאיפות להשיג מעמד מכובד שכבר התייאשו ממנו, ודברי מוסר אמיתיים נחשבים אצל רבים כשיחות מיושנות של משגיחים ש'כבר שמענו אותם'.

לא תמיד זה בא לידי ביטוי כלפי חוץ, הרבה פעמים זה קיים רק בפנימיות הלב, ברובד החיצוני הכל מתנהל כשורה, אבל מבפנים 'ולבם רחק ממני', יש הרבה יובש, קור וניכור. אז מי שכבר שולטת עליו האדישות הפנימית, לא כל כך אכפת לו מזה, מבחינתו העיקר זה לעשות מה שצריך ולהצליח, ובהוא כבר מרגיש שהוא מסודר, אבל דווקא עובדי ה' שמחפשים את תיקון הלב, עומדים נבוכים מול התופעה הזו.

הרב דסלר זצ"ל (מכתב מאליהו ח"ג עמוד 115) הגדיר את הנסיון המיוחד של דורנו במלים קולעות במיוחד, ואלו דבריו: 'דורנו הוא בוודאי דור עקבתא דמשיחא, אשר עליו אמרו רז"ל 'והאמת תהיה נעדרת', דורנו הוא דור חיצוני הדבק בחיצוניות בלי תוכן פנימי, דור שכל טובותיו - שלא לשמה. דור שכל עולמו - תיאטרון, וכל מעשיו - משחקים. דור שכל מחשבותיו - דמיון, והשגת המציאות האמיתית נעדרת ממנו'.

ואם נוסיף על כך את הנסיונות המיוחדים שיש לבני דורנו מצד העולם החיצוני שגליו מאיימים לשטוף אותנו בגלים עכורים של פיתויים והסתות שעוד לא היו כמותם מעולם, נמצא שאנו עומדים בפני מצב לא פשוט.

שהרי כל אנשי החינוך עומדים וזועקים בכל הכינסים והעצרות שהפתרון האמיתי היחיד לעמוד מול הפגעים המתחדשים עלינו הוא בניית חוסן נפשי ורוחני אמיתי, וכל אחד ואחד אחראי על עצמו ועל בני ביתו; כבר לא יעזרו

כאן גדרים וסייגים ציבוריים, לא נוכל להתחבא מאחורי החומות הציבוריות המבוצרות שנבנו בעמל רב במשך שנים רבות, מדובר כאן בנשק חדש של הסט"א שפועל כמנהרות מתחת החומות, והמלחמה היא אישית מאוד ולא רק ציבורית.

***

אבל מי יתן לנו חוסן נפשי ורוחני? מהיכן נשאב אותו כאשר כבר ספגנו כל כך הרבה קרירות, כל כך הרבה ניתוק מעצמנו ומה 'יתברך, מי יתקן לנו את הנזקים האלו? (לא באים להעמיד כאן אף אחד על ספסל הנאשמים חלילה, כולם סובלים מתחלואי הדור, אבל השאלה במקומה עומדת מאין תבוא הישועה).

כותב הרב דסלר שם בהמשך דבריו: 'מה ניתן לעשות בדור אשר כזה, כל העולם כולו בית חולי נפש אשר בדמיונות ידבקו ויחשבו? אין לנו אלא לדרוש ולתור אחר נקודת האמת - ניצוץ הרצון הפנימי שישנו בליבו של כל אחד מישראל, ונמצאנו בעז"ה אם נתחזק בכל כוחנו'.

הפתרון היחיד לאנשים שנמאס להם לשחק משחקי תיאטרון, ורוצים לחיות באמת, הוא להבעיר את ניצוץ האמת הפנימי הזה שישנם בלבו של כל אחד מישראל.

ואת הניצוץ הזה מוצאים הרבה אנשים בברסלב.

לתורתו של מוהר"ן ותלמידו הגדול מוהרנ"ת יש כח גדול לחבר אפילו את בני דורנו לעולם הרוחני האמיתי, להסיר את המסכות והעמדת הפנים, ולעורר את ניצוץ האמת החבויה. משם שואבים אנשים רבים חוסן נפשי ורוחני, לא חוסן שנובע מכוחניות ועוצמה אישית, אלא חוסן שנובע מחיבור אמיתי לה' יתברך, חיבור שממס את כל שכבות הקרירות, ומכניס בלב תחושה חמה ונעימה לעבודתו יתברך, עד כדי כך שאפילו אנשים שכבר חשבו ש'אין להם לב', מגלים פתאום שיש להם לב גדול מאוד, כי אין יהודי שאין לו לב, אלא שצריך לדעת איך ללבב אותו (ר' נתן).

אבל לא רק לב יש כאן אלא גם דעת, מוהר"ן גילה רובד עמוק מאוד בתורה, ומי שזוכה להעמיק בתורותיו וללכת בדרכי עצותיו מקבל דעת עמוקה ומקיפה שכוללת את כל שטחי החיים ולא משאירה שום שטח בלתי מעובד, והכל יחד עם חיזוק נפלא שאין כדוגמתו בעולם, שלא משאיר שום יהודי בשום מצב בחוץ.

***

לאור כל זאת אין זה פלא כלל שיהודים כה רבים מוכנים לדלג על המשוכות של הדעות הקדומות השונות והמשונות, ולהתקרב לאורו הבהיר של מוהר"ן, כי כדי ליזכות להזרים לנפש חמצן נקי, ולהחיות את ניצוץ האמת, ולחיות את החיים מתוך חיבור פנימי לה' יתברך ולעצמנו - שווה לוותר על כל מיני 'מעמדות' מזוייפים, ולספוג כמה הרמות גבה ומשפטים מזלזלים, כי מה ערכם של אלו לעומת הרווחים שאנו זוכים אליהם. אשרינו.

בברכה

א.ח. מרכז

פרק א - הקדמה

סיפורנו עוסק במסע, מסע אנושי. הוא מתחיל בעיר אחת בחדר אחד ובקשר אנושי קרוב מאוד ומזרז מעט. הוא מתפצל לשני קצוות שמתנכרים זה לזה ויוצרים שני סיפורים, האחד של הצלחה והשני של כישלון מר. בסופו של דבר ניתן להבין ששתי הדמויות שוכנות בגוף אחד ושני הסיפורים מתרחשים במסכת חיים אחת שמשמשים בה בערבוביה - חכמה וכסילות, ענווה ויהירות, תקווה ויאוש.

אפשר לקבוע שבני האדם חולקים לפחות תשוקה אחת משותפת - כולם רוצים להצליח, ומדובר בצורך נואש. השאלה הכי מסקרנת - מהי הצלחה? ולא, אין לכך תשובה אחת.

הצלחה היא יצירה דמיונית שהאנושות יוצרת מתוך מה שהכירה, שמעה, מאמינה או כמו ברוב המקרים רואה סביבה. נשאל שאלה פשוטה: מה יש באותה הצלחה נחשקת שעשה אותה אהודה כל כך?

והתשובה מעניינת: ההצלחה היא חותמת כשרות שמצויה 'אתה שווה את זה'.

עמוק ביסוד הווייתו כל אדם מתלבט מאוד 'האם אני באמת שווה?', כדי לענות על כך הוא עובד קשה, כל אחד לפי השגותיו. יש אנשים שיסתכנו כדי להוכיח את כישוריהם, ויש שיעשו מעל ומעבר כדי להראות לכולם שיש בהם משהו, אנשים ערכיים יותר יפעלו בתחומים טובים וראויים אבל בפנים תמיד ילך ויעמיק הספק - האם קיומי מוצדק, ומי יוכיח לי את זה.

במרכזו של החיפוש אחר ההצלחה מתחולל מאבק תמידי בין שני כוחות שהם שתי דמויות, החכמה והתמימות. כל אחת מבקשת ליטול את מושכות ההנהגה ולהוביל אותנו בעקבותיה אל 'המקום הנכון' לפי ראות עיניה. עלינו להחליט למי להישמע ומתי.

במעשה מחכם ותם פורט רבינו הקדוש על נימי ההצלחה והכישלון, החכמה והתמימות, ומלמד איך לנוע תמיד אל המקום בו מתאחדים השניים והופכים לתמימות-חכמה או חכמה-תמימה.

***

"מעשה שני בעלי בתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים, והיו להם שני בנים, לכל אחד בן אחד, ולמדו שניהם בחדר אחד".

נקודת ההתחלה של אדם היא ביתו, הוריו ומשפחתו, משם הוא יוצא למסע שמתפתח לכיוונים שונים שהופכים למסעות ויוצרים סיפורים, סוערים או ניוונים, מפתיעים וגם צפויים.

ההתחלה בדרך כלל היא מקום טוב ונעים, אבל המסע מרחיק את גיבורי

מה הרקע שלך?

בשנות בחורי למדתי בישיבות הקדושות, והייתי ב"ה בחור מן המניין. למדתי את המסכתות שלמדו בישיבה, ובנוסף, השלמתי את שאר המסכתות בש"ס, בעיון ובבקיאות, וכן למדתי הלכה למעשה, שולחן ערוך ומשנה ברורה. ולאחר מכן נישאתי בסיעתא דשמיא לבתו של אחד הרבנים הידועים בקרית ספר, תלמידו של הגר"ש אלישיב זצוק"ל.

איך הכרת את ברסלב?

לאחר נישואי בשעט"ו, החלטתי להיכנס ללימוד הקבלה. התחלתי לגשש ולנסות להתחיל ללמוד בספרי הקבלה. התחלתי עם ספרי הרמח"ל, ושאר מקובלים. ובהמשך התחלתי להיכנס לאט לאט גם לכתבי האריז"ל. וכך במשך כעשר שנים למדתי בספרי קודש הללו רבות. בכתבי האריז"ל, ספרי הרמח"ל, וכן בתורת הגר"א ותלמידיו.

אחר תקופה ארוכה זו, רציתי להתחיל להיכנס ללימודי הרש"ש ז"ל. לשם כך, וחיפשותי תלמיד חכם שבקי בכך ויוכל להכניסני ליסודות סודות הרש"ש ז"ל, אשר דרכו עמוקה ונעלמה, ומחודשת יותר משאר מפרשים שלא דרכו בדרכו. נסיתי לעיין ספרים, לשמוע שיעורים, אך עדיין לא מצאתי משהו מתאים.

רצוני היה חזק לזכות ללימוד הזה, עד שריחם עלי הקב"ה במתנת חנם, ובאורח פלא סיפר לי גיסי שקרוב מאד לרבי שריה דבליצקי שליט"א, שיש לר' שריה תברותא, חסיד צאנו, שהוא בקי ומעמיק נפלא ביותר בתורת הרש"ש, והוא כותב הרבה. מששמעתי על כך, התלהבתי מאד, ושאלתי אם אוכל לעיין בכתבים הללו, גיסי הציע שהוא יבקש ממנו לתת לי את מה שהוא כתב. וב"ה, למרבה הפלא, אף שאינו מכיר אותי, הוא הסכים ונתן לגיסי כמה ספרים גדולים מאד שלו, שכבר היו ערוכים, אך עוד לא נדפסו, ובהם מבוארים כל יסודות תורת הרש"ש ז"ל בעומק וברוחב בהיקף עצום ופלא, ובבהירות שאין לה אח ורע.

שקעתי בלימודם זמן רב, וממש נפתחו השמים ואראה מראות אלקים. אך דא עקא, בעיה אחת עמדה לנגדי; כיון שהת"ח המחבר ההוא הוא חסיד, הוא מרבה להביא שם בהערות שוליים והשוואות מספרי חסידות, ואני כבאבר ליטאי קנאי, מאד הכעיס אותי הדברים הללו. לא הבנתי מדוע צריך לערבב חסידות, הרי עוסקים כאן בקבלה ולא בחסידות. ומשום כך, לא הייתי מסתכל בדברים של החסידות כלל. ואף שאלתי אותו פעם מדוע הוא מערבב חסידות, והוא ענה לי: 'זה הנשמה שלי, וזה מה שאני עושה'.

עד שפעם אחת, החלטתי לנסות להציץ כמה שהוא מביא חסידות, אולי בכל זאת יש שם משהו. אחזתי אז בסוגיא אחת עמוקה ונפלאה ויסודית של הרש"ש, ואז בתום הסוגיא, הצצתי למטה בהערות שוליים, ושם ראיתי: שהוא ציין לספר 'ליקוטי מוהר"ן'. הסתכלתי בציטוטו ומאד התפעלתי מהקשר הדברים.

הלכתי לחפש אצל השכנים בבנין את הספר 'ליקוטי מוהר"ן' להשאל, ומצאתי - כמובן, אצל שכן ספרדי [שהתנצל שהוא לא כ"כ משתמש בזה]. התחלתי לדפדף בספר ומאד נדהמתי, תמיד הייתי "בטוח" שזה ספר משונה כזה [רח"ל], שהרי אפילו ספרי חסידות היו אצלי משונים, כל שכן ספרי ברסלב, ופתאום אני רואה כזה יופי וכזה הקשר, דברים של עבודה - על פי קבלה מזוהר ואריז"ל. ממש נדהמתי.

שאלתי את אותו ת"ח מקובל, אם יש עוד דברים יפים בברסלב? הוא אמר לי שיש ספר 'ליקוטי הלכות' של ר' נתן. והוא נתן לי כסף מתנה לקנות ליקוטי הלכות. קניתי סט 'ליקוטי הלכות' והתחלתי לעבור עליו, וממש נדהמתי, מההיקף והעומק, ובעיקר מהקשר העבודה ע"פ דברי הקבלה. שאלתי את אותו ת"ח מקובל: זה נראה שהמחבר של הליקוטי הלכות ידע קבלה? הוא התחיל לתת לי על הראש: 'מה אתה מדבר? אתה יודע בכלל מי זה היה?! זה היה איש אלוקים!'

וכך פשוט נפתח בפניי צוהר פלאי של ספרי קודש מופלאים שלא הייתי יכול לשער מקודם עד כמה הספרים הללו יפים ונפלאים וגאוניים. אך עדיין מכאן ועד לקיים משהו מהדברים - המרחק רב. נהייתי מעצם הלימוד אך לא מעבר. לא עניין אותי 'תיקון הכללי', ולא 'תיקונים' אחרים, ידעתי כי יש את הדף גמרא וזה מעל הכל.

ואיך התקרבת לברסלב?

בני לבני נודע לי שמוהר"ן אמר שכל תינוק שיבוא אליו לפני גיל שבע יהיה נקי בס"ד. והרי צדיקים גם אחר פטירתם פועלים מה שפעלו כאן. אמרתי לעצמי: 'נכון שלעצמי אני לא מחפש ליסוע לאומון, אך בשביל הילד למה לא, אני הרי רואה שמוהר"ן היה אדם גדול'.

שאלתי אצל חבר ליטאי שכבר היה מקורב זמן רב לברסלב איך עושים נסיעה כזאת, שלא הורגלתי בה מימי, והוא הדרין אותי במפורט. ואכן יצאתי לדרך. הסיפור היה כרוך במניעות רבות ומשונות מצד אחד, ובניסים נפלאים מצד שני. ולמעשה הגענו לאומון בחורף אחרי חנוכה מיד.

כאשר הגעתי לציון, אמרתי לעצמי: אמנם באתי בשביל הילד, אבל אם אני כבר כאן, למה לא להתפלל גם על עצמי. הנחתי ידי על הציון והנחתי ראשי על ידי ופתחתי בתפילה ובקשה. ובו ברגע, ממש כמו בסיפורים ההזויים - תקף אותי שרון לב אדיר וכביר, ופרצתי בבכי עצום עז ומטלטל, בכי קולני ללא שליטה. הרגשתי איך שליבי מתרסק למליארדי שברים בעומק נוראי של חרטות על העבר הצעיר, כשהבכי מטלטל את כל גופי ללא יכולת נסיון עצירה ושליטה כלל.

ניסיתי לעצור ולהפסיק את הבכי, ולכן זותי מהציון, התיישבתי על ספסל סמוך ופתחתי ספר, אך ללא הועיל. הלב מרוסק, והדמעות זולגות וזולגות בלי לשאול אותי רשות. ואז הבנתי שכאן מקומי.

האם הייתה לך התמודדות עם הסיביבה?

לאחר סיפור שכזה, מובן שההחלטה היתה ברורה, אין מה לפלפל, אין מה לדון, אין מה לנסות ליישב קושיות על מוהר"ן, כן חלקו לא חלקו, קושיות כאלו תמיהות כאלו, הכל לא קיים אצלי. אם הצדיק הזה עשה לי מה שמעולם לא היה לי אחד חלקי מליארד. ולא הייתי יכול להאמין כלל שקיים כזה עומק של חרטה ושברון לב בעולם! ממילא כל ה"טענות" שהיו והווים על צדיק כה גדול, לדידי - אין להם שום מקום ולא עלי לחשוב עליהם ולנסות ליישבם. אני רואה את מה שהוא עשה לי מה שמעולם לא עשו לי. וכל נידון בעניין אינו אלא שטות והתכחשות מול המציאות הכבירה שהראה לי הקב"ה בחוש.

וממילא כיון שכך הוא רבי, הוא מדרוך חיי, ללא כל נידון. וממילא כיון שהזהיר על ראש השנה ברור שנוסעים לראש השנה, וברור שאומרים תיקון הכללי וכן שאר הנהגות רבינו הקדוש.

תפוצת העלון

ניתן לקבל את העלון בדואר - ללא תשלום,
או במייל: ale148148@gmail.com
או אצל הנציגים שבכל איזור.

להלן רשימת הנציגים לעת עתה:

ירושלים:	בית שמש
ישיבת מיר:	חפציבה:
0548435730	0533142225
איזור גאולה:	הקרית:
0527149713	0527116038
רמת שלמה:	רמת ב"ש:
0527614899	0527639039
גבעת שאול:	אלעד
0527674467	רוזנברג:
	0527120001
בני ברק	צפת
זילברמן:	גלבך:
0533150100	0527663342
או במס':	כרמיאל
0548507128	מיזליק:
	0527684741
ביתר	נתיבות
גבעה A א:	אליעזר:
0548485331	0583201838
גבעה B ב:	
0548402167	
קרית ספר	
ישראל:	
0527143103	
ברכפלד	
מיכאל:	
0527145402	

כל המעוניין להיות נציג באיזור
מגוריו, או לקבל העלון בדואר,
נא לפנות למס': 250-3179417
נ.ב. מי שיכול לקחת את העלון
מאחד הנציגים הנ"ל, ללא
מאמץ מיותר, נא להימנע
מלבקש משלוח-דואר.

ישמח לב מבקשי ה'

הננו שמחים להודיע על פתיחתם של שני 'חבורות'
חדשים לאברכים בני תורה בעיר בני ברק, ללימוד
ליקוטי מוהר"ן בצוותא

הראשונה, מתקיימת מידי יום חמישי בשעה 2:00
בצהריים, בבית הכנסת 'משיבת נפש' רחוב הזו"א 12.
לפרטים: 0548487317.

השנייה, מתקיימת מידי שבוע בקרית הרצוג, בבית
הכנסת 'פתח הדביר' רחוב אברבנאל 9 לפרטים
0548496139, כמו כן מתקיים בבית שמש חבורה לבני
תורה ללימוד ליקוטי מוהר"ן ביום ששי בבוקר בשעה
10:45 לפרטים 0548528387

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק

כיסופים
לימוד חובית בנות החסידות

להתחבר לעולמם המופלא של הצדיקים

מסע קסום לקברות צדיקים באוקראינה - בימי השוכב"ים - עם הרב דוד גבירצמן

 לילה באומן לילה של אורות ותיקונים אצל אור האורות רבי נחמן מברסלב	 ביקור בברסלב לקבל מהמזחוק הגדול, הלב של העולם, רבי נתן מברסלב.	 לילה במז'בוז לילה קסום אצל הבעש"ט הקדוש, המעיין המסוגל ובית הכנסת העתיק, לילה במלון החדש והמפואר וארוחות כיד המלך.	 ברדיטשוב 'על הדרך' מלמדים זכות על עצמנו ומתחברים לטוב שבכל אחד, אצל סיגרון של ישראל.
---	---	---	---

הלוך: כ"ג בשבט (19/2 למנינים) - יום א': המראה 5:30 בבוקר
חזור: כ"ה בשבט (21/2 למנינים) - יום ג': נחיתה בנתב"ג 23:30

קבוצה מצומצמת ואיכותית באווירה ייחודית | מספר המקומות מוגבל!

לפרטים והרשמה:
דוד קליגמן: 052-717-2452

בשורה טובה תדשן עצם
בסייעתא דשמיא יצא לאור קובץ 'הקבצו' המכיל בתוכו את כל הגליונות שיצאו לאור בשנה הראשונה [גליונות 1-10]

הקבצו

ניתן להשיג זאת במשרדי 'נעשה ונשמע', או במס' 0527149713

המחיר: 10 ש"ח כולל משלוח

נ.ב. בקרוב יצא לאור בעז"ה חלק נוסף, ובו הגליונות של השנה השניה [11-22]

קראו ותהיו נמשכם

קובץ א
גליונות א-י
מרחשוון-אלול תשע"ה

מאמרים, מחבתים, משא ומתן, שאלות ותשובות - במנוח נושאים, ראיונות וסיפורים שנכתבו ע"י אברכים תלמידי חכמים בני עלייה - המקורבים לתורתו ודרכו של מורנו"ק מברסלב זע"א

נשאים: הנוכח, לימוד התורה, התבודדות, פורים, פסח, ל"ג בעומר, דרך הלמוד, בין המצרים, תשובה, ראש השנה

כיסופים
לימוד חובית בנות החסידות

בוא ללמוד איך להאיר את ביתך ולהחיות את השגרה!

חיים שיש בהם...

סדנא להתפתחות וצמיחה בחיי המשפחה עם הרב דוד גבירצמן ~

שמחה, חיות וישוב הדעת אינם אמורים להישאר נחלתם הבלעדית של סיפורי צדיקים, גם לנו מגיע לחיות חיים שכאלה! הגיע הזמן ללמוד את זה...

כך נהפוך את עבודת הבית לעבודת השם!

בסדנא זו תרכשו דעת אמיתית וכלים מעשיים לחיי יומיום מכוונים ומאושרים יותר, באווירה ייחודית ועל פי יסודות פנימיות התורה וגישתם של גדולי הצדיקים, ובשימת דגש על אתגרי חיינו.

בין הנושאים הנלמדים:

- להתפרנס ולכלכל בית מתוך 'גדלות המוחין' והרחבת הדעת
- הדרך להגברת ושיפור צינורות השפע בסייעתא דשמיא
- הורות משפיעה ובלתי מתוחה
- חינוך מתוך שמחה
- זוגיות מתעצמת מתוך עבודת השם
- הסתכלות מחודשת על האתגרים המיוחדים שבדורנו ועוד...

הסדנא כוללת 20 מפגשים, ימי ב' 20:00-22:30
לפרטים והרשמה: דוד קליגמן 0527172452 | שיעור ניסיון חינם!

כיסופים
לימוד חובית בנות החסידות

ללכת עם תורה

חבורה איכותית שהולכת עם תורות הלכה למעשה, בדיבוק חברים ובשיטה ייחודית

בהנחיית הרב דוד גבירצמן

לבד זה קשה ותקוע, ביחד זה אור גדול! החבורה תאפשר לך בעזרת ה' להישאר מחובר לאורך זמן לתורה בליקוטי מורנו"ק, להכיר אותה על בוריה, להתעמק בה ולגלות חידושים ומטמונים בכוחות עצמך ועם חברים. התוכנית בנויה בצורה שמאפשרת לחוות קשר ממשי עם התורה, לחיות עם העצות של הצדיק למעשה, לחוות חיבור מרגש לרעיונות שכולנו אוהבים ומתגעגעים אליהם, ולצמוח באמת בעבודת ה'.

<<< מתאים ללומדים וותיקים וגם לחדשים ובלתי מנוסים.

"דבר עמנו כמה פעמים שרצונו חזק מאד שנגלך עם התורות שגלה דהינו לילך תחלה איוה זמן עם תורה פלוגית בערך ב' או ג' חודשים, דהיינו שיהיו כל עבודתו והילוכו ביראת ה' על פי הנאמר באותה התורה, וכל תפלתו ושיחתו יהיה לזכות להגיע למה שנאמר באותה התורה, וכן יתנהג איוה זמן. ואחר כך ילך איוה זמן עם תורה אחרת, וכן אחר כך, עד שיגמר לילך עם כל התורות. ודבר כמה פעמים מזה. אשרי מי שיאחז בזה" (שיחות הר"ן - רצו)

השיעור השבועי ייערך בימי ב', 19:00-20:30, ר' חיים ויטאל 32, ירושלים

לפרטים והרשמה: דוד קליגמן 052-7172452 | שיעור ניסיון חינם!

על הפרק

מעשה מביטחון [א]

סיפר רבי נחמן מברסלב:

מלך אחד אמר בליבו: "מי ימצא שלא יהיה לו לדאוג יותר ממני? כי יש לי כל טוב ואני מלך ומושל", והלך לחקור אחר זה.

והיה הולך בלילה והיה עומד אחורי הבתים להקשיב ולשמוע את דברי העולם. והיה שומע דאגות כל אחד, שזה אינו הולך לו כסדר בהנות, ואחר-כך הלך לבית אחר ושמע שיש לו דאגה שהוא צריך למלכות, וכן שאר כל הדאגות של כל אחד ואחד.

אחר-כך הלך וראה בית אחד נמוך עומד בתוך הקרקע, והחלונות למטה, סמוכים ממש לארץ, והגג נופל ונשבר. וראה ששם יושב אחד ומנגן על הכינור, וצריך להקשיב מאוד כדי לשמוע את הקול. והוא שמח מאוד, וקדרה עם יין ומאכלים עומדים לפניו. והוא שמח מאוד, מלא שמחה, בלא דאגה כלל.

הלך ונכנס לתוך הבית, ושאל בשלומו, והשיבו. וראה הקדרה עם המשקה לפניו והמיני מאכלים, ושהוא רק מלא שמחה. וכיבד את המלך לשותות, ושתה עם המלך, והיה המלך שותה גם-כן, למען האהבה. אחר-כך שכב עם המלך לישון, וראה שהוא אך שמח, בלי שום דאגה.

בבוקר עמד המלך, וגם הוא עמד וליווה את המלך. שאל אותו המלך: "מאיין אתה לוקח כל זאת?" והשיב לו: "אני יכול לתקן כל הדברים שנתקלקלו. כי מלאכה שלימה אני יכול; רק תיקוני הדברים שנתקלקלו. ואני יוצא בבוקר ואני מתקן איזה דברים, וכשאני מקבץ מזה איזה סך חמישה-שישה זהובים, אני קונה לי כל אלו הדברים של אכילה ושתיה".

כשמע המלך זאת, אמר בליבו: "אקלקל לו זאת". הלך המלך ונתן כרוז, שכל מי שיהיה לו דבר לתקן, לא ייתן לשום אדם לתקן; רק יתקן בעצמו או יקנה לו הדבר הזה חדש.

בבוקר הלך האיש לשאול אחר תיקוני הדברים, ואמר לו שגור המלך שלא לתן לשום אדם לתקן שום דבר. וירע בעיניו, אך בטח בהשם. והלך וראה גביר אחד שחוטב עצים, ושאל אותו: "למה אתה חוטב עצים, האם לו כבוד? תן לי ואחטוב עמך". והטב העצים, ונתן לו הגביר זהוב אחד. ראה שזה טוב והלך לחטוב עוד עצים, עד שקיבץ שישה זהובים. וקנה שוב כל הסעודה. והסעודה היא סעודה. והיה שמח.

והמלך הלך שוב אחרי חלון ביתו, וראה שהוא יושב והמשקה והמאכלים לפניו והוא שמח מאוד. הלך המלך ונכנס לתוך הבית ושאל לו: "מאיין אתה לוקח זאת, כי צריך להוציא עליו ממון?" והשיב לו: "דרכי היה לתקן כל הדברים שנתקלקלו, ואחר-כך גור המלך שלא לתן עוד לשום אדם לתקן, וחטבתי עצים, עד שקיבצתי ממון לזה".

הלך המלך ומייתו וגור שלא לתן לשום אדם לחטוב עצים. והיה כאשר בא אל האדם לחטוב עצים, השיב לו שגור המלך שלא לתן לשום אדם לחטוב עצים. וירע בעיניו כי אין סוף. אך בטח בהשם. והלך וראה אחד מנקה הדיר, ושאל אותו: "מי אתה שתנקה הדיר? תן לי ואני אנקה". וניקה אותה ונתן לו שני זהובים. הלך וניקה עוד דירים וקיבץ שישה זהובים, וקנה שוב כל הסעודה, והלך לביתו. והסעודה היא סעודה. והיה שמח מאוד.

הלך המלך שוב לראותו... ושאל אותו המלך שוב כנ"ל, והשיב לו כל הנ"ל. הלך המלך וגור שלא לתן לשום אדם לנקות דיר. בבוקר הלך האיש לנקות דירים, והשיבו לו שהמלך גור על זה. הלך האיש והשכיר עצמו לאיש חיל אצל המיניסטור. והתנה עם המיניסטור, שאינו משכיר עצמו לעולם, כי אם לזמן, ובכל יום ויום בבוקר יתן לו שכרו.

וכשנעשה תשובה, נתבון ביושר, וננקה כל מיני ריפויים ומסיים חברתיים ושליטת יתר ומטרות מיותרות שהצבנו לעצמנו - ונססה לעשות את מה שאנחנו באמת רוצות, בקצב שאנחנו רוצות - השמחה שונגיש תהיה עצומה. כי ברגע שייצאנו לחרות יצאנו לשמחה. וזה לא הולך קצת וקצת; זה הולך קצת והרבה. לכל שינוי פנימי הכי קטן בתוך הנפש, יש השפעות מאוד גדולות בחוץ.

אקלקל לו זאת

המלך לא יכול לשאת את זה, והוא נכנס למאבק עם המתקן הגדול, למאבק בין הכפייה לבין הבחירה החופשית. הוא מתחיל לחסום לו מכל הכיוונים ולנסות לדכא אותו בכל דרך אפשרית.

המלך חוסם אותו, והמתקן הגדול מנסה להיאבק בכל הצורות ולעשות את כל הטכסיסים האפשריים, כדי שבסופו של דבר הוא יגיע למצב שיש לו את מה שהוא צריך. כי הוא חייב, הוא חייב לשבת כל ערב, להודות לקב"ה, לשיר ולנגן.

המלך חסם לו את האפשרות לתקן דברים, "וירע בעיניו" - הוא כל כך רגיל לתקן דברים ולהביא תועלת, שזה כואב לו, אבל הוא בוטח בהשם. ואז הוא הולך ורואה גביר שחוטב עצים, הוא מציע לו לחטוב עצים במקומו, ושוב הוא מוצא עבודה ומקבל את הכסף שלו. והסעודה הייתה סעודה...

אחר כך גם את זה המלך חסם. אז הוא הלך לנקות דירים. אחרי שהמלך חסם לו גם את האפשרות לנקות דירים, הוא משכיר את עצמו לחיל אצל המיניסטור ומתנה איתו מראש שישלם לו על בסיס יומי. בהתחלה המיניסטור מסכים, עד שהמלך חוסם לו גם כאן.

כשנחסם לנו

התגובה האוטומטית שלנו כשמשהו משתבש היא להיכנס למשא ומתן עם הטבע. להיאבק עם החיצוניות, עם הגורה, עם העולם הזה. כמו שאומר הבעל שם טוב הקדוש "בשעת ניסיון הדעת מסתלקת". הקב"ה ברא את המערכת האנושית הגשמית של העולם הזה באותו תוקף שהוא ברא את המערכת הרוחנית. אותו בורא ברא גם את העולם הזה וגם את העולם הבא. לעולם הזה יש המון כוח למשוך אותו אחרינו, ומאיה יש לו כוח? כי השם יתברך ברא אותו וציווה על קיומו. מה שהשם בורא, קיים. הקב"ה אמר: "יהי עולם", "יהי עולם שמעלים" "תהי הסתרה".. ולכן שכקורה לנו משהו, הנטייה הראשונה המובנית בנו היא להתעסק עם העולם. מה זאת אומרת - "היא לקחה לי", "הוא עשה לי", "אם רק הייתי יוצאת עשר דקות קודם כל זה לא היה קורה"...

אבל בהמשך צריך להתעשת. להתחיל לברר את המציאות הזאת, להמשיך אליה קצת אמונה, לגלות מחדש את הדעת שהתכסתה, וכמו שהצדיקים קוראים לזה "להקים את סוכת דוד הנפולת".

לקב"ה יש תכניות בשבילנו, והתוכנית הכי מהותית שלו היא שניפגש כל פעם עוד יותר עמוק.

תמיד השם מדבר אתנו, ותמיד - מה שהוא רוצה להגיד לנו זה דיבור של אהבה. אף פעם אין לו מטרה להכאיב לי כדי שאשאר בכאב, הוא עוזר לי - בדרך כלל דרך התרחשויות חיצוניות - לפגוש בתוכי רגשות ותגובות שמעולם לא ידעתי על קיומם, והכל כדי שאביא אותם אליו לדיבור ואגאל שם.

והמיניסטור הלביש אותו תכף בבגדי אנשי חיל, ותלה לו חרב בציוד, ושלה אותו למקום שצריך. אחר-כך, לעת ערב, כשעשה כל פעולתו, השליך הבגדים מעליו וקנה לו כל הסעודה, והלך לביתו. והסעודה היא סעודה. והיה שמח מאוד.

מלך העצבות

המלך מייצג את השלטון, את כוח הזרוע. כל היכולת שלוש נמצאת אצל המלך. העלילה מתחילה במלך שרוצה להיות בטוח שלאף אחד אין חירות רבה יותר ממנו או שמחה רבה יותר. יש לי הכול - אומר המלך לעצמו - יש לי את כל הטוב, אני אדון המדינה, ויש לי את כל הסיבות להרגיש הכי טוב. אבל אולי יש מישהו אחר שמרגיש יותר טוב ממני? אני חייב לבדוק את זה!

המלך הזה רוצה שהכול יהיה אצלו והוא יהיה השליט, מה שהוא ייתן, למי שהוא ייתן, כמה שהוא ייתן, וחלילה לא אחרת. הוא בא בכוח הכפייה, ולכן הוא "מלך העצבות". השורש של העצבות הוא תחושת האונס, תחושה של אני חייב, מוכרח וכפוי.

המתקן הגדול

ואז פוגש המלך את 'המתקן הגדול'.

המתקן הגדול מייצג את כוח הבחירה. הוא בן חורין. הוא יצא מהמשחק של העולם. הוא לא רץ, לא לחוץ, לא דואג את דאגת המחר; הוא רוצה דבר פשוט, לקום כל בוקר לעמל יומו ולעשות מה שצריך עכשיו לעשות.

הוא מתקן דברים שבורים, וזה עושה לו המון שמחה. הוא גם מודה בשיא הפשטות: "מלאכה שלימה אני יכול; רק תיקוני הדברים שנתקלקלו". הוא לא מנסה להיות מישהו אחר ולא משהו אחר, והוא לא מוטרד ממה שהוא לא יכול. אבל את מה שהוא יכול הוא עושה מאוד בשמחה. כל יום הוא קם, מחפש דברים שהתקלקלו, מתקן אותם, מרוויח את השכר שלו, וישב לאכול, והסעודה היא סעודה. הוא "מנגן על הכינור, וצריך להקשיב מאוד כדי לשמוע את הקול" - הוא לא שם בוקסות כדי שאחרים ישמעו אותו; הוא שומע, הוא מתענג, הוא חי.

השורש של השמחה

לעומת העצבות ששורשה הוא הכפייה, השורש של השמחה הוא חירות. רבי נחמן אומר בכמה מקומות: "שמחה באה מעולם החירות".

הסיבה שאין לנו היום את השמחה שלנו זמינה, היא שהחירות שלנו אבדה לנו מאז שהיינו ילדים כבר באלף אלפי צורות והזדמנויות ופינות וזוויות. ואנחנו אמורים ללכת לחפש אותה.

כל פעם שאנחנו חנוקות, זה בגלל שאיבדנו את הבחירה; נכנסתי למתח יתר, עומס יתר ומאמץ יתר, אני ממש רצה ועובדת כמו חמור, כשבצעם, השארתי את הרצון שלי אי שם מאחוריי וכעת אני על הסרט הנע של מטלות אינסופיות בלי בחירה.. בכפייה.. וככה מלך העצבות מכניס אותי לשך שלו.

אם אני אקח את עצמי הציידה ואני אשאל אותי: "מה קורה איתך, נשמח? מה קרה שבשעה שעתיים האחרונות (או ביום יומיים או בשנה שנתיים...) נהיית כמעט משוגעת?" התשובה תהיה: "הכנסת אותי לשורה של עשייה בלי לבדוק מה מזה כל אני רוצה בכלל"...

בתוך החיים, יש לכל אחת מאתנו מקומות, בהם רבינו האיר את הדרך. אם בהארה רבת עוצמה שהביאה לשנות את כיוון זרימת החיים, ואם כתמיכה או דחיפה לרומם את המחשבה והמעשים. במדור זה נפרסם בעזרת ה' סיפורים אמיתיים המציגים מציאות זו. סיפורים מתאימים יעובדו ויפורסמו לתועלת חיזוק הנשים. סיפורים ניתן לשלוח למערכת.

תודה באישון לילה

השעה הייתה מאוחרת כשחזרתי הביתה מהכנס השכונתי. בראשי הדהדו מילותיה הנוקבות של המרצה, סיפורה מפעים עוד הרטיט נימים בתוכי, וכבר עברתי למצב "בית". סקירה מהירה על הקטנים שנמו בשלווה, והחלפת מבזקים עם שושי האחראית, שישבה וקראה כעת להנאתה. "הם השתוללו והשתובבו, אבל בסוף הבטחתי להם סיפור במיטות וכולם הלכו לישון יפה!" החמאתי לה על השמרטפות הנאה ושלחתי גם אותה לישון. הנזקים השגרתיים שנוצרים בכל פעם שאימא לא בשטח, לא נראו מוגזמים, ואני פניתי למטבח מבקשת לצמצם פערים, לארגן ארוחת צהרים למחר, לנקות ולשטוף, וכמה שיותר מהר ללכת לישון.

הבית כבר היה אפלולי ושקט. כמו תמיד בעלי לא היה בבית בשעות הלילה, שכן הוא לומד במסגרת כולל חצות, ואני רגילה לסדר היום השונה שלנו. בקושי התגברתי על עייפותי הרבה, וניסיתי לעבוד ביעילות ובמהירות. אבל אז, כשסוף סוף כיביתי אורות ונכנסתי למיטה, שמעתי קול שיעול חנוק מחדר הילדים. בכיה של תמי עלה עד מהרה מלווה בהשתנקויות ובשיעולים, ואני מיהרתי אליה באנחה.

"מה קרה לך, תמיליה?" הרמתי אותה ומיד זינקתי אחורה. שטף קיץ פרץ מגרונה של הקטנה ולכלך באחת את מיטתה, את בגדיה ואת כל הסביבה. טפחתי על גבה בעדינות, ליטפתי והרגעתי. כשהיא מיבבת ומקיא חלושות. לקחתי אותה לאמבטיה, שטפתי פנים, ובדקתי מה ארע. היא מצמצצת מול האור, ונראתה עייפה ומבולבלת. "כואב לך בבטן?" שאלתי אותה תוך החלפת פיג'מה זריזה. "לא" היא נענעה לשלילה, ורק בקשה לחזור ולישון.

נו, קורה. אמרתי לעצמי בעייפות ומיהרתי להחליף מצעים, לנקות את המיטה ואת הרצפה ואת הקיר, וכבר השכבתי את תמי בנשיקה ולילה טוב. החלפתי חלוק גם אני עצמי ובקשתי לצלול לשנת עמלים מתוקה. עשר דקות של ניס ולא ניס, שמע ישראל והמפיל, ושוב עולים קולות בכי ושיעול מחדר הילדים.

תמי בוכה, זיהיתי מיד ובכוח הרמתי עצמי מהמיטה. עוד לא הספקתי להגיע אליה והיא כבר הקיאה ביפחות בכי. "אוי, תמי, מה יש לך? למה את מקיאה ומקיא?" הרמתי את הקטנה שייללה בחוסר אונים במיטתה המרובבת, והכנסתי אותה היישר לאמבטיה. הוצאתי את הפיג'מה בחשד מה, שאריות קיץ לבן ומוזר דבקו בה, וריח לא נעים הציף את חדר הילדים. קלחתי אותה בעדינות, נתתי לה לשתות, רק שלא תתייבש! ופניתי לנקות את המיטה, להחליף מצעים, ולאורר את החדר. תמי מצצת את אגודלה בתיאבון וכמעט נשכבה על הרצפה בעייפותה. הכנסתי אותה למיטתה, מוודאת שהיא רגועה ופניתי לישון אף אני, מקווה ללילה שקט ללא הפרעות נוספות. אולם לילה שקט כבר לא היה לי. רק עברו כמה דקות, כבר

אך שוב עולים קולות הבכי ואני נזעקת אל תמי המקיאה. כמעט עד אור ראשון טפחתי בתמי לסירוגין, משקה אותה טיפין טיפין, מנקה אותה ואת מצעייה, מלטפת ודואגת, והעיקר - יודעת שאינני לבד. דברתי עם ריבוננו של עולם, שחתי על עייפותי ועל חששותי, בקשתי והודיתי, ספרתי והתחננתי. קרני השמש כבר עלו ממזרח וצבעו את השמיים בגוון אדמדם וזוהר, כשתמי נרגעה סוף סוף. היא נרדמה מותשת ובוכייה, אבל לא הוסיפה להקיא ברוך ה'. פניתי לשנת לילה בוקר קצרצרה שכזו, מקווה לאזור כוחות לבוקר החדש, וכולי תפילה שתמי תקום בריאה ושלמה.

בבוקר כמעט ויכולתי לשכוח מהלילה המבולבל והקשה שחווינו. תמי התעוררה צוחקת ומרוצה כמו תמיד, ובקשה לאכול ארוחת בוקר בתיאבון בריא. שאלתי את חיה בכורתי אם הקטנה אכלה דבר מה חריג אתמול בערב, כשלא הייתי, אבל חיה לא נזכרה במאומה. רק תפילתי החמה והקרבה העזה שחשתי באותו לילה נשאר חרוטים עמוק בתוכי.

אבל אז, בסוף השבוע, נשפך לפתע אור בהיר על הלילה החשוך והמתיש שלי ושל תמי:

היה זה בעיצומו של סידור הבית השגרתי לקראת שבת. עברתי בין החדרים, מרימה כיסאות, מזיזה מיטות ומכינה את הבית לשטיפה. כשטיפלתי במדף הכל בו הפינתי, ובקשתי להחזיר את חפסית גלולות האקמול למקומה - משהו נראה היה לי תמוה. רק שבוע שעבר קניתי את האקמול החדש הזה, איך האריזה פתאום קלה כל כך? פתחתי את החפיסה וחשדי התאמת: היו שם שלוש קפליות בלבד מתוך החמישים שאמורות היו לשכון שם לבטח.

"ילדים, מי נגע באקמול? איפה כל כדורי האקמול? מה קורה כאן?"

הגדולים הרימו גבה באי הבנה, אבל תמי ניתרה לעומתי בעליזות רבה: "זה שלי! זה שלי!!" קראה בת השנתיים וחצי באושר. "תביאי לי את הסוכריות שלי! אני אכלתי אותן!!!" הייתי המומה. "תמי, את אכלת את הכדורים הלבנים שהיו כאן מתי??"

"אוי, חיה נבהלה, "ביום שני בערב, כשיצאת, היה נדמה לי שהיא משחקת כאן במטבח, ומיד הוצאתי אותה. לא חלמתי שהיא בלעה כאן בשקט את כדורי האקמול!!!"

"תמי, תמי, את ניצלת בנס!!!" חיבקתי אותה בידיים רועדות, נזכרת בגלי הקיא הלבן והמוזר שלא חדלו לאורך כל הלילה, וצמרמורת עלתה בי. כמה טוב שהיא הקיאה והקיאה והוציאה את כל הרעל האיום שחדר לגופה הקטן... תודה לך, באמת תודה לך, ריבוננו של עולם, על כל הקאה והקאה שהצילה את חייה של תמי!! ומילות התודה שנלחשו בכוח באותו לילה, קבלו כעת משמעות עמוקה ומובנת עד להדהים.

לא הצצתי בשעון מרוב פיהוקים, ושוב נשמע קול שיעול מוכר ממיטתה של תמי. אוי, רק לא עוד פעם! זינקתי ממיטתי ורצתי אליה, מבקשת לשלוף אותה לבל תקיא על המיטה, וכמובן שלא הספקתי. היא בכתה ושפשפה עיניים בבלבול, מורחת את הלכלוך עוד יותר, ואני כמעט ובכיתי יחד עימה. די! אני עייפה כל כך! מה קורה כאן? אין לי עוד מצעים למיטת התינוק שלה, זו הפיג'מה האחרונה שנותרה נקייה, זאת אומרת גם היא כבר מלוכלכת, ואני לבד בבית, אפילו אבא שלנו לא נמצא, ואני רק רוצה לישון!!!

שוב שטפתי וניקיתי, ניגבתי ופיסתי בכוחות לא לי, ובראשי מסתחררת רק בקשה אחת: לישון! לישון! לישון! הלבשתי לתמי חולצת פיג'מה של מלכי הגדולה ממנה בשנתיים, והעתלמתי ממחאתה של הקטנה. פרסתי סדין לא תואם וזהו, לילה טוב!

איזה לילה ואיזה טוב. נרדמתי: אולי לשתי דקות, ושוב בעירו אותי קולות הבכי וההקאה של תמי. "אולי עדיף כבר לא ללכת לישון?" חשבתי לי בייאוש. "אין לי כוח לקפוץ ולנקות ולהחליף ולהשיב. אם אליעזר היה עכשיו בבית, הוא היה מתחלף איתי בשמירה עליה, היה עוזר לי בניקיונות הרצופים, לפחות לא הייתי לבד בבלגן הזה... ובכלל, מה פשר ההקאות האלו? אולי אני צריכה ללכת איתה למוקד הרפואי? די, אין לי כוח להיות לבד בכזה לילה..."

ושוב אני מרגיעה ומנקה, שוטפת ומנגבת, אבל הרגשה חמוצה ומתלוננת מלווה אותי. אין לי סבלנות לפייס ולהרגיע. רק רוצה לסיים וללכת ליש-

אוי, עוד פעם את מקיאה! מה יהיה, תמיליה שלי? אין לאימא כוח... הקטנה מבזיקה אלי חיוך מתוק מתוך יפחות השיעול שלה, ואני מתחייכת מולה לרגע קטן. מתוקה ומלוכלכת שלי! את באמת לא אשמה...

ופתאום אני נזכרת במי שבאמת אחראי כאן על כל המהומה, ומתיישבת באפס כוח על כיסא סמוך. די להתלונן ולהתרגז. הרי לימודו של אליעזר ככולל זו זכות אמיתית שלנו שאינני רוצה להפסיק, ומדוע בבין לילה סוער אני שוכחת את החול? במקום לכעוס ולהתמרמר אנסה למצוא קצת אור בלילה הארוך שלי.

ובכוחות מחודשים אני כבר שוטפת פנים ומלטפת, שופכת מים וגורפת, מחליפה ומנגבת, ותוך כדי כך אני לוחשת ואומרת: תודה לך ה' על שבעלי לומד, תודה לך על כל הילדים שעדיין ישנים בשלווה ולא מתעוררים מהרעש, תודה לך על תמי המתוקה שבעזרת ה' תירגע והכול יהיה בסדר, תודה לך על שהיא מקיאה, נכון, ואני לא יודעת למה עשית שהיא תקיא אבל זה גם יהיה לטובה, ואני אומרת לך תודה מעכשיו! תודה על היום העמוס והמבורך, תודה על הבוקר שעוד מעט יגיע... תמי חוזרת לישון נקייה ומפויסת, אני מנסה לחזור ולהירדם,

סיפורה של ח.ש. מביט שמש, מורה בסמינר, מודרכת כלות, ומרצה מבוקשת.

את 'יולה' לקרוה לי 'חיה' אומרת לי הרבנית חיה ש. כשאני מסתבכת בלשוני תורה באיזה תואר לכנות אותה.

הגב' ש. הסכימה לספר את סיפורה כשהיא מדגישה שאין בסיפור שום דבר מיוחד. ובכך הצטרפה לרבות מהנשים שהתראיינו במדור ובתחילת דבריהן הקדימו את המשפט הנ"ל. אז אה, שאם רבינו אמר 'משיח יספר לכל אחד מה שעבר עליו'. מובן שכל מה שעובר עלינו הוא בעל משמעות. צריך רק לשים לב.

"קעמפ" בירושלים

גדלתי בארצות הברית בת בית יעקב. אמריקאית לא קלאסית. תמיד חיפשתי משהו מעבר. עמוק. משמעות. טעם בהודות שלי. בתור בחורה בגלאי ארבע עשרה עד שמונה עשרה הייתי נוסעת פעם בשנה לארץ ישראל. כך כשכל חברתי מבלות בקמפיים המסורתיים הברים. הייתי אני מבקרת את משפחתי הענפה בארץ הקודש. כנערה. שמת' לב לדבר מעניין. היו במשפחה הישראלית כל מיני סוגים. חסידים. ליטאים. אני כנערה העדפתי ללכת דוקא לשתי המשפחות שנמנו על חסידי ברסלב. מנמאה שערים. משוה שם היה מיוחד מאוד בעיני. הרגשתי מונח כאן משוה שהופך את האדם למשוה אחר. ראיתי שם איכות אחרת של עבודת השם בכל העניינים. מצד אחד יראת שמיים שמירת עניינים. רצינות בעבודת השם. ומאותו צד. יחס לנביא. אנושיות. הם ידעו לתת לי תמיד הרגשה טובה ומכבדת יחד עם שמירת עניינים מופלגת. הרגשתי שיש להם משהו עמוק יותר אמיתי יותר בעבודת השם. חזרתי הביתה עמוסת רשמים. ואז גמלה בליבי ההלטה. אני לא יודעת מה זה ברסלב. אבל אני רוצה כזה! אני רוצה להתחתן עם חסיד ברסלב!

מישהו שנפל מהירח

הגעתי לגיל השיחויים. וכאן לראשונה שמעו הורי על ההעדפה המזוהה של ביתם. נערה אמריקאית לפני יותר מעשרים שנה שרוצה חסיד ברסלב. בזמנו זה היה כמו לרצות להתחתן עם מישהו שנפל מהירח. למולי הורי הם אנשים שידעתי לכבד את הבחירות של ילדיהם. וכך הם נענו לבקשתי. ובה' זיתי' להקים בית עם חסיד ברסלב.

לא ממחרת להסגיר את עצמי

היום אחרי שנים של לימוד וחפוש אני מקווה שיש לי את הזכות לומר שאני חסידת ברסלב. בתחילה עם כל הרצון הטוב וההתלהבות. לא יכולתי לומר בקלות לאף אחד שבעלי חסיד ברסלב. לקח לי שנים עד שהמילים הללו היו יוצאות לי מרפה בקלות. המשפחה הסתכלה עלינו כעל כעל עוף מוזר. הורי הם חסידים כלליים. היום הם מסתכלים עלינו כבארסלבר'ס ביראת כבוד, אמא שלי לאחרונה מדברת על זה שהיא רוצה ליסוע לאומן. אבל זה לקח שנים.

אומן אומן ראש השנה!?

הענין של הנסיעות לר"ה היה גלולה מרה וקשה לבליעה עבור ההורים. איך הוא עוזב אותך. כל שנה. בחג עם שישה ילדים מתחת לגיל שמונה. ונוסע ל אומן. איך הוא עושה לך את זה?

ובכלל בקושי אתם שורדים את החודש עם הלחם והחלב. פתאום לאומן יש לו כסף, הא?

שאלות שרק מי שנמצא מעבר ולא טעם את האור שואל. כי הוא באמת לא מסוגל להבין.

השיא היה שבעלי היה באומן ואני עשיתי ברית לבד בארץ. זה היה בלתי נתפס מבחינתם.

נסיעה לאומן

הנסיעה האמיתית שלי לר"ה הייתה לא אומן. רבינו נתן לכל אחד את הטיפול שהוא צריך. אני קיבלתי 'נקי' בש'. אפילו בכנות לא הצלחתי. זו הייתה יותר עבודה של להתעסק ולהאמין שאני שייכת. ודוקא את אלו שהרבה רוצה לקרב הוא לפעמים מראה להם ריחוק.

ברסלב בשבילי זה עצם החיים

את שאלות מה זה ברסלב בשבילי? ברסלב נתנה לי את החיים. אמרתי בתחילה שאני מהמחפשים. אז כאן מצאתי את מה שהנשמה שלי חיפשה. עבודת השם אמיתית. קרבת השם. כלי מלחמה אמיתיים לחיים. הלוואי שנוכח!

הצדיק [ב]

הוא יש בו טעם ואין בו ריח, כך הם ישראל יש בהם שיש בהם תורה ואין בהם מעשים טובים, 'וענף עץ עבות' - אלו ישראל, מה הדס יש בו ריח ואין בו טעם, כך ישראל יש בהם שיש בהם מעשים טובים ואין בהם תורה, 'וערבי נחל' - אלו ישראל, מה ערבה זו אין בה טעם ואין בה ריח, כך הם ישראל, יש בהם בני אדם שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, ומה הקדוש ברוך הוא עושה להם? לאבדן אי אפשר, אלא אמר הקדוש ברוך הוא 'יקשרו כולם אגודה אחת והן מכפרין אלו על אלו, ואם עשיתם כך אותה שעה אני מתעלה, הדא הוא דכתיב (עמוס ט) 'הבונה בשמים מעלותיו', ואימתי הוא מתעלה כשהן עשויין אגודה אחת שנאמר (שם) /

עמוס ט' 'ואגודתו על ארץ יסדה'."

נתבונן קצת מה כתוב כאן, יש בני אדם שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, עד שבעצם 'אין מה לעשות איתם', זאת אומרת שהם ממש "על הפנים", עד שבעצם היה צריך לאבד אותם, אבל אומר הקב"ה 'לאבדן אי אפשר', הקב"ה לא רוצה לאבד שום נשמה יהודית, הוא יודע כמה היא יקרה וחשובה והוא בשום פנים ואופן לא מוכן לוותר עליה, אז מה בכל זאת הפתרון? 'יקשרו כולם אגודה אחת והן מכפרים אלו על אלו'.

זאת אומרת אין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, אבל דבר אחד הם יכולים לעשות - להתקשר עם הצדיקים שיש בהם תורה ומעשים טובים, ואז הם יכפרו עליהם, מה בעצם יהיה אז? הרי עדיין אין בהם תורה ומעשים טובים, אלא שאי יש להם קשר לצדיק, ואז הם יכולים להיות אתו והוא כבר ידאג להם, וכך הם יוכלו לחלק בעוה"ב עם הצדיק, כי הם מתקשרים אליו ונחיים אחד עמו, כמו שיש עדיין מה להסביר בזה, אבל זה עיקרי הדברים.

ועל מדרש זה מביא המסילת ישרים [פרק ג]: "כי בזה בחר ה', שכיון שאי אפשר לאומה שתהיה כולה שוה במעלה אחת, כי יש בעם מדרגות מדרגות איש לפי שכלו, הנה לפחות, יחידי סגולה יוצאו אשר יבינו את עצמם הכנה גמורה, ועל ידי המוכנים יזכו גם הבלתי מוכנים אל אהבתו יתברך והשראת שכיתו. וכענין שדרשו ז"ל בארבעה מינים שבלולב (ויקרא רבה פ' ל): 'ביאו אלה ויכפרו על אלה'."

אם כן בואי ננצל את הזדמנות הפז שיש לנו, ואף אם ב"ה זכינו ויש בנו מעט טעם וריח, בוודאי יש לנו מה להרויח אם נתקשר לצדיקים שזכו לטעם וריח בשלימות יותר גדולה.

במאמר הקודם הסברנו למה בעצם כדאי ליהודי מן השורה להתקשר לצדיק, מה זה יכול להועיל לו, ומה הוא מפסיד אם הוא לא מקושר.

ועדיין מי שרוצה יכול לבוא ולשאול: איך אפשר לומר דבר כזה, שבן אדם, צדיק ככל שיהיה, יכול להשפיע מעצמו על אחרים? האם יש באמת מציאות שצדיק יכול לתקן את המקורבים אליו? הרי תמיד ידענו שכל אחד אחראי על עצמו ותו לא? אם כן, איך אפשר לקבל רעיון מחודש כזה? ובכן, הרעיון כלל וכלל לא מחודש, יש לזה תקדים מוקדם מאוד במקורותינו, ויש לכך דוגמאות רבות, נביא כאן רק שתי דוגמאות:

א. עבודת כהן גדול ביום כיפור. מאז שאנחנו בגן מכינים אותנו לימים הנוראים ע"י חזרה בתשובה בארבעה שלבים, בהמשך מדברים על תפילה, צדקה, שיחות מוסר רבות מספור על הימים הקדושים הללו, ואכן כלונו מושתדלים להתכונן כראוי.

אך מה היה בזמן שביחמ"ק היה קיים? ברור שגם אז חזרו בתשובה, והתפללו, והתחנונו, והרבו בצדקה, אבל מה היה עיקר הכפרה? מה קרה בתוך בית המקדש? האם קיימו שם עצרות תפילה? האם העמידו משגיחים שימסרו שיחות מוסר? האם העמידו גבאים של קופת העיר?

בתוך בית המקדש עמד כהן גדול ועשה את עבודתו בשחיטה, בהואת הדם, בקיבול הדם, וכל העם היו עומדים ומתבוננים במעשיו ומכוונים ומתחננים ומקווים שיצליח ויראו כולם את הלשון של הזהרית מלבינה! ואז, ידעו כולם שהתכפר להם! ואיך אנו אומרים בתפילה כל שנה? - "ויכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל!" חשבת פעם על המילים הללו?

הכהן, עם כל צדקותו, הוא בסך הכל בן אדם, ואיך יתכן שבפעולות גשמיות (כביכול) יפעל כפרה לכל העם? אלא ש-עובדה! ועל מה שכתוב בחומש (פרשת אחרי מות), אנחנו לא שואלים שאלות. אבל מכאן ראינו שלא רק שיש מציאות כזו, אלא זו בעצם הדרך הרגילה והמושלמת שה' הנהיג בעולם, רק היום בעונותינו אין לנו את זה.

ב. ארבעת המינים, כולם יודעים שזה מרמז על עם ישראל שיש שם כמה מינים, יש שיש להם טעם וריח, ויש עם ריח בלא טעם, בואנה, נקרא את הקטע הזה במדרש ונתבונן מה כתוב כאן.

וכך הוא לשון המדרש [פרשת אמור]: "פרי עץ הדר" - אלו ישראל, מה אתרוג זה יש בו טעם ויש בו ריח כך ישראל יש בהם בני אדם שיש בהם תורה ויש בהם מעשים טובים, 'כפות תמר' - אלו ישראל, מה התמרה